

14. møde

Torsdag den 26. oktober 1978 kl. 13.00

Dagsorden:

Forespørgsel til handelsministeren:

Forespørgsel [om naturgas] af Kaj Hansen (DKP).
(Forespørgsel nr. III).

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlemmer af folketinget Palle Simonsen (KF), Poul Schlüter (KF), Yvonne Herløv Andersen (CD), Brusvang (CD), Niels Helveg Petersen (RV), Grethe Philip (RV), Chr. Christensen (KrF) og Inge Krogh (KrF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af de selvstændiges egenperiode fra 5 til 3 uger).
(Lovforslag nr. L 59).

Medlemmer af folketinget Bernhard Baunsgaard (RV), Bolvig (RV), Svend Haugegaard (RV), Ole Vig Jensen (RV), Niels Helveg Petersen (RV) og Grethe Philip (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i skattestyrelsesloven. (Optagelse af dissens i landsskatterettens kendelser).

(Lovforslag nr. L 60).

Medlemmer af folketinget Kirsten Jacobsen (FP), Keld Andersen (KF), Annelise Gotfredsen (KF) og Kjørulff-Schmidt (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder.

(Lovforslag nr. L 61).

I skrivelse af 25. oktober meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk medlemskab af en ny international organisation for maritim satellitkommunikation (IN-MARSAT).

(Beslutningsforslag nr. B 31).

Indfødsretsudvalget har afgivet:

Betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse. (Lovforslag nr. L 2).
Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Palle Simonsen (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af de selvstændiges egenperiode fra 5 til 3 uger).

(Lovforslag nr. L 59).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven. (Optagelse af dissens i landsskatterettens kendelser).

(Lovforslag nr. L 60).

Ændringen går ud på, at det for fremtiden skal fremgå af landsskatterettens kendelser i sager om klager over indkomst- og formueansættelser, hvis de deltagende retsmedlemmer har haft forskellig opfattelse med hensyn til resultatet. Det vil sige, at man bør offentliggøre det, som juristerne kalder dissenser eller afvigende opfattelser.

Landsskatteretten har i sin nuværende form eksisteret i mere end 40 år, og det har i hele denne periode været fast praksis – også direkte foreskrevet i rettens forretningsorden – at man ikke offentliggør dissenser. Kendel-

[Bernhard Baunsgaard]

serne fremtræder som udtryk for fuldtonende enighed, selv om det meget ofte forekommer, at der er delte meninger mellem de medlemmer af retten, der deltager i afgørelsen. Hvis det er en såkaldt vøteringssag, der behandles skriftligt, vil uenigheden bestå i en stemmeafgivning i forholdet 2:1, men i de mundtligt behandlede sager, hvor et større antal medlemmer deltager, kan man få mange forskellige variationer. En afgørelse med 4 stemmer mod 3 forekommer nu og da, og man kan også komme ud for en afgørelse, der er truffet med f. eks. 3 stemmer mod 3, idet retsformandens stemme i tilfælde af stemmelighed er den afgørende.

Af mange grunde ville det være af betydning, om sådanne uoverensstemmelser med hensyn til sagens udfald blev offentliggjort.

Det er først og fremmest en vejledning for den skatteyder, der klager over sin indkomst- og formueansættelse. Han har efter loven ret til at gå videre med landsskatterettens afgørelse til både landsret og højesteret, og det ligger i sagens natur, at han vil føle sig des mere tilskyndet hertil, når det af kendelsen fremgår, at der har været alvorlig tvivl om udfaldet af hans sag også ved behandlingen for landsskatteretten.

Men ikke blot den klager, der har den umiddelbare interesse i sin egen sags afgørelse, vil være interesseret i at se, med hvilke begrundelser forskellige retsmedlemmer er kommet til forskellige resultater. Også for de praktikere, der enten i ligningsadministrationen skal træffe afgørelser om tilsvarende emner, eller for de revisorer og advokater og skatterådgivere, der skal råde klienter og eventuelt føre sager for dem ved ligningsmyndighederne, er det af stor betydning at se, hvilke momenter der er indgået i afgørelsen af en sag. De kan være bestemmende for, hvordan man vil forholde sig i tilsvarende situationer, og de kan være afgørende for, om man i givet fald vil indbringe en ligeartet sag for landsskatteretten eller domstolene.

For landsskatterettens egen virksomhed vil det utvivlsomt også være en styrkelse, hvis der indføres en pligt til at offentliggøre de afvigende standpunkter. Det er en gammel erfaring, at netop den pligt til at begrunde sine synspunkter, som følger af, at disse offentliggøres, tvinger til en dybere overvejelse og derfor også en fastere indstilling til det standpunkt, man vælger at tage i en sag.

Helt tilsvarende betragtninger ligger bag udformningen af reglerne om dissens inden for den almindelige retspleje. De stemmer med de krav til åbenhed og klarhed i retspleje og administration, som er blevet mere og mere fremherskende i den sidste menneskealder eller to, og de er også helt på linie med det syn på forholdet mellem samfundet og den enkelte borger, som f. eks. er kommet til udtryk i den holdning, folketingets ombudsmand har indtaget i de snart 25 år, institutionen har eksisteret.

Spørgsmålet om adgangen til at offentliggøre dissenser i landsskatteretskendelser har været drøftet i landsskatteretten i de sidste måneder, bl. a. med udgangspunkt i et spørgsmål (nr. 1029) af 21. juli 1978 fra mig til den daværende minister for skatter og afgifter.

Under disse forhandlinger er det fremgået, at der i landsskatteretten i al almindelighed er sympati for tanken om at offentliggøre dissenser. Medlemmerne finder det principielt rigtigt, at man i så henseende er på linie med den øvrige retspleje. Men især fra landsskatterettens præsidents side har der været fremført betænkeligheder med hensyn til den arbejdsmæssige besværliggørelse af sagerne, som en sådan pligt vil medføre, og derfor tør præsidenten og de øvrige retsformænd for øjeblikket ikke anbefale, at man tager dette skridt.

Efter min opfattelse er bekymringen for den forøgede arbejdsbyrde på landsskatteretten stærkt overdreven. Allerede i dag skal der gives en begrundelse for afgørelsen i enhver landsskatteretssag, og selv om denne begrundelse fremtidig – i et antagelig ret begrænset antal sager – kommer til at indeholde den variation, at der skal gengives flere synspunkter, kan det næppe betyde nogen afgørende forskel i omfanget af arbejdet for de tjenestemænd i landsskatteretten, der skal udforme kendelserne.

For imidlertid at sikre sig mod denne eventuelle udvidelse af arbejdsomfang – hvilken frygt jeg som nævnt må anse for stærkt overdreven – er der foretaget visse begrænsninger i det omfang, forslaget ville have, hvis man strengt fulgte de samme principper, som er indeholdt i retsplejeloven. Jeg henviser herom til de særlige bemærkninger til lovforslagets nr. 1 og 2.

[Bernhard Baunsgaard]

I øvrigt må det vel være uden for enhver tvivl, at hensynet til klarhed og åbenhed i retsplejen og vejledning af de borgere, for hvem sagerne ved landsskatteretten har en meget indgribende betydning, må gå forud for administrative betænkeligheder – betænkeligheder, der i øvrigt nok vil svinde væk, efterhånden som landsskatteretten tilpasser sig de nye regler.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved på fremskridtspartiets og det konservative folkepartis vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder.

(Lovforslag nr. L 61).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk medlemskab af en ny international organisation for maritim satellitkommunikation. (IN-MARSAT).

(Beslutningsforslag nr. B 31).

De nuværende telefon- og telegrafforbindelser med danske skibe varetages af post- og telegrafvæsenets kyststationer. For forbindelser med skibe, der befinder sig langt fra Danmark, betjener man sig af kortbølgeområdet, hvor de naturgivne forhold giver anledning til alvorlige begrænsninger af såvel kvalitet som kapaciteten. På længere sigt vil det for at klare trafikstigningerne og sikre en effektiv tjeneste være nødvendigt, at der ud over de nuværende kortbølgemuligheder gøres brug af telesatellit teknik.

Efter indgående internationale drøftelser blev der i 1976 udarbejdet aftaletekster om dannelsen af en ny international organisation, der skal forestå etablering og drift af et sådant satellitsystem, således at det vil kunne udvikles og drives under bred international kontrol.

Danmarks position som søfartsnation gør det naturligt og ønskeligt, at Danmark sammen med vore nabolande indtræder i organisationen fra starten.

Idet jeg skal henvise til de optrykte aftaletekster og de dertil hørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til handelsministeren:

Forespørgsel af Kaj Hansen (DKP):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om forhandlingerne med Dansk Undergrunds Consortium om ilandføring af naturgassen i Danmark, og vil ministeren i den forbindelse afgive forsikring om, at naturgassen udelukkende skal anvendes til danske energiformål?«

(Forespørgsel nr. III. Anmeldt 11/10 78. Fremme af foresp. vedt. 18/10 78).

Forhandling

Kaj Hansen (DKP):

Baggrunden og motiveringen for den forespørgsel, jeg på kommunisternes vegne har stillet til handelsministeren, er følgende:

I alle hidtidige regeringserklæringer om naturgassen er det blevet fastslået, at naturgassen efter ilandføring i Danmark via en søledning fra Nordsøsoklen til Jylland udelukkende skulle forbeholdes danske energiformål. Der har endvidere været nævnt muligheden af at låne et mindre kvantum gas fra tyske gasselskaber mod senere tilbagelevering, indtil den danske gasproduktion er kommet op på det ønskede niveau. Det fremgik af finansministerens redegørelse om de offentlige investeringer så sent som i maj 1978.

Hverken i forespørgselsdebatten om naturgassen den 9. februar 1978, i finansministerens redegørelse den 17. maj, i regeringens 20 punkts erklæring den 30. august eller i statsministerens åbningstale den 3. oktober siges der ét eneste ord om eksport af naturgas. Det får vi først noget at vide om den 9. oktober, ikke i en regeringserklæring, ikke i folketinget, nej, det kan man læse i Politiken, hvor handelsministeren udtaler, at der næppe er et marked herhjemme til at aftage al naturgas-